

Formulár ZK - Záverečná karta projektu

Riešiteľ: doc. Ing. Peter Bernasovský, PhD.	Evidenčné číslo projektu: COST-0033-06
Názov projektu: Predlžovanie životnosti zariadení pracujúcich pri vysokých teplotách.	

Na ktorých pracoviskách bol projekt riešený:	Výskumný ústav zvaračský - Priemyselný inštitút SR
Ktoré zahraničné pracoviská spolupracovali pri riešení (názov, štát):	V rámci riešenia projektu COST 538 spolupracovali SVÚM, a. s. Praha, ČR a KEMA, Holandsko

Udelené patenty alebo podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory vychádzajúce z výsledkov projektu:	
Publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu (uved'te i publikácie prijaté do tlače):	Bernasovský - Országhová: „Welded joint failure of austenitic creep resisting steel“. Document IIW IX-H-671-08, Paris 14.02.2008 T. Vlasák, J. Hakl, P. Brziak, P. Bernasovský, J. Pecha: „Creep behaviour of Steel P23 weldments“. IIW International Conference, Graz, 10.–11.07.2008 Bernasovský - Országhová: „Welded joint failure of austenitic creep resisting Cr-Mn steel“. Document IIW-2264-08, Graz, 16.06.2008 T. Vlasák, J. Hakl, P. Brziak, M. Paľo, J. Pecha: „Creep properties investigation of P23 steel weldments. 12th International Research/Expert Conference. TMT 2008, Istanbul 26 – 30 August, 2008 Zifčák P. - Brziak. P. - Balogh M. - Bošanský J. - Srnka M.: "Vývoj mikroštruktúry a návrh hodnotenia precipitačných zmien v oceli T24 vplyvom creepovej exploatácie Acta Metallurgica Slovaca, (v tlači)
Uvádzajte maximálne päť najvýznamnejších publikácií.	
V čom vidíte uplatnenie výsledkov projektu:	Výsledky riešenia sa odrazia v upresnených odhadoch zvyškovej životnosti zariadení tepelných elektrární, čím sa eliminuje nebezpečenstvo havárie a zvýši ekonomia prevádzkovania elektrární (prevádzkovanie zariadení po ukončení ich projektovanej životnosti).

Charakteristika výsledkov

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu (max. 20 riadkov) - slovensky:

V súlade s paralelne riešeným projektom COST 538 "Predĺženie životnosti vysokoteplotných zariadení" sa - kvantitatívnu analýzou vyhodnotila mikroštruktúra prasknutého zvarového spoja ocele P91 (poškodenie IV. druhu) prevádzkovaného pri 570°C cca. 25 000 hodín. Stanovila sa maximálna a stredná veľkosť častíc sekundárnych fáz jednotlivých oblastí zvarového spoja.

- odskúšali sa 3 metódy merania lokálnej creepovej deformácie, a to pomocou vrypov do parovodu priamo v elektrárni, pomocou merania vzdialenosti WC častíc v plazmovom nástreku NiWC prášku, resp. vzdialenosti Pt kontaktov privarených do individuálnych oblastí zvarového spoja na creepových telieskach skúšaných v laboratóriu. Najviac sa osvedčila metóda plazmového nástreku, ktorá bude aplikovaná na predmetný parovod pri jeho odstávke.

- zostavil sa katalóg mikroštruktúr pomernej lokálnej deformácie, mikroštruktúrnych parametrov aj tvrdostí, ktoré indikujú začiatok tečenia materiálu v neprípustnom treťom štádiu.

Získané výsledky sa využijú na presnejšiu predikciu zvyškovej životnosti energetických zariadení vyrobených z obdobných materiálov.

Summary of the project results and the fulfillments of the project goals (max. 20 lines) -english:

In accordance with a parallel COST 538 project "High temperature plant lifetime extension" the objectives were obtained as follows:

- a quantitative metallographical evaluation of the P 91 steel welded joint fractured after 570°C for 25 000 hs of an exploitation. The maximum and mean grain size of secondary phases were measured.

- 3 measuring techniques of a local creep strain were employed. First by means of surface scratches on the steam pipe within a power plant. Second by means of a WC particle displacement measuring in the NiWC-powder plasma sprayed on the creep test specimen and third by means of a Pt-contacts welded in the individual welded zones of the creep test specimen. The NiWC-powder plasma sprayed technique exhibited itself as a most suitable one for the on-site measuring during an equipment shut-down.

- the microstructure and creep properties catalogue of both T24 and T23 steels as well as partially of T24 and P22 steel welded joints was constructed.

- the critical values of relative local creep deformation, microstructural parameters as well as hardness were determined, which indicate a beginning of the third phase of creep process.

The results obtained within the project will be employed for more precise residual life prediction of the equipments made of similar steels.

Podpisom záverečnej karty riešiteľ vyjadruje svoj súhlas so zverejnením údajov v nej uvedených.

Podpis zodp. riešiteľa: .....

Podpis štatutárneho zástupcu: .....

Dátum: .....

Pečiatka: